

. YARIYIL

Kodu	Ders Adı	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
LEE5998	Akademik Türkçe		4 + 0	4,0	S	

Kodu	Ders Adı	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
LEE5999	Bilim Etiği ve Araştırma Teknikleri		2 + 0	5,0	S	

Bilimsel etik ilkeleri; Üniversiteler, TÜBİTAK ve YÖK vb. kurumların etik kurullarının genel ilkeleri ve işleyiş şekilleri; Ar-Ge projeleri; bilimsel araştırma teknikleri; literatür tarama mantığı ve işlemleri; bilimsel makalelerin incelenmesi ve bilgiye hızlı ulaşma; bilimsel bilginin sunumu ve yayımlanması süreçleri.

Kodu	Ders Adı	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
LEE6901	Proje Hazırlama		3 + 0	7,5	S	

Kodu	Ders Adı	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6001	Akdeniz ve Akdeniz Dünyası		3 + 0	7,5	S	

Akdeniz ve Akdeniz Dünyası dersi, 'Yeniçağ'da Akdeniz'de meydana gelen hakimiyet mücadeleleri, Akdeniz çevresindeki devletlerin denizcilğe dair faaliyetleri, denizcilik stratejileri, deniz savaşları, deniz ticareti, denizcilik teknolojisindeki gelişmeler gibi konuları içermektedir. İlk dersin konusu, Antik Çağ'da denizcilik, denizlerdeki faaliyetler, İyonya, Fenike, Kartaca ve Roma İmparatorluğu'nun denizcilikteki etkinlikleri hakkında derse girişgah mahiyetindedir. İkinci dersten itibaren Yeniçağ öncesinde, Geç Ortaçağ'da Akdeniz'deki güç mücadeleleri, Haçlı Seferlerinin deniz kolu, Venedik-Ceneviz savaşları, Selçuklularda ve Batı Anadolu Türk beyliklerinde denizcilik gelişmeleri, Osmanlıların denizlere açılmaya başlaması işlenir. Osmanlıların denizci Türk beyliklerini ilhak etmesi, Anadolu kıyılarındaki eski limanları ve tersaneleri faaliyete geçirmesi, yenilerini inşa etmesi, donanma kurması, ilk tip kürekli gemi çeşitleri bir sonraki dersin konusudur. Aynı dönemde Venedik Cumhuriyeti'nin gemi inşa teknolojisindeki ilerlemeleri, Osmanlılarla ilk deniz çatışmaları, ayrıca Doğu Akdeniz ve Ege Denizi'nde verilen egemenlik mücadelelerinin başlaması da bir diğer dersin konusunu oluşturmaktadır. Yine Portekiz ve İspanya'nın okyanuslardaki denizcilik faaliyetleri, yeni yelkenli gemi modellerini inşa etmeleri, Büyük Coğrafi Keşifler, bunun Akdeniz diplomasisine, güç dengelerine ve uluslararası deniz ticaret yollarına etkileri bir sonraki dersin konusunu teşkil etmektedir. İlerleyen derslerde Endülü's'ün düşmesiyle Müslümanların ve Yahudilerin Osmanlı korsanları tarafından İspanya'dan kurtarılma hareketleri, 16. Yüzyılda meydana gelen Osmanlı-Habsburg savaş döneminin Akdeniz cephesi, denizci İtalyan şehir devletlerinin bu savaşta rolü, Osmanlı korsanlarının Osmanlı donanmasına kumanda ve teknik destek noktasındaki konumları, Kuzey Afrika'da Cezayir, Tunus ve Trablusgarb'ın fethi, yaşanan deniz savaşları, Doğu Akdeniz ve Ege adalarının fetihleri gibi konular da yine bu ders başlığı altında ele alınmaktadır. Akdeniz, tarih boyunca farklı medeniyetlerin, dinlerin ve kültürlerin kesişim noktası olmuştur. Bu ders, Antik Çağ'dan Yeniçağ'a kadar Akdeniz dünyasında yaşanan siyasi, sosyal ve ekonomik gelişmeleri incelemektedir. Ders kapsamında Roma, Bizans, İslam, Osmanlı ve Batı Avrupa medeniyetlerinin Akdeniz üzerindeki etkileri karşılaştırmalı olarak ele alınır. Ticaret yolları, liman kentleri ve denizcilik faaliyetleri, bölgenin ekonomik canlılığını belirleyen başlıca unsurlar arasındadır. Akdeniz'deki deniz gücü rekabetleri, korsanlık faaliyetleri ve deniz savaşları siyasi tarih açısından analiz edilir. Aynı zamanda Akdeniz'in kültürel bir etkileşim alanı olması, dil, sanat, mimari ve mutfak kültürü bağlamında değerlendirilir. Akdeniz havzasında ortaya çıkan dini hareketler, mezhep çatışmaları ve kutsal savaşlar da dersin önemli başlıkları arasındadır. Coğrafi keşifler sonrası Akdeniz'in küresel ticaretteki rolündeki değişim de tartışılmaktadır. Osmanlı'nın Akdeniz politikasının genel seyri ve donanma faaliyetleri özel olarak incelenir. Venedik, Ceneviz, İspanya ve Fransa gibi devletlerin Akdeniz'deki çıkar mücadeleleri karşılaştırmalı şekilde sunulur. Akdeniz kentlerinde sosyal yaşam, çokkültürlülük ve ticari zenginlikler bağlamında ele alınır. Müslüman, Hristiyan ve Yahudi toplulukların bir arada yaşama deneyimleri, Akdeniz tarihinin özgün bir yönüdür. Ders aynı zamanda Akdeniz'in doğu ve batı bölümleri arasındaki etkileşimi de kapsamaktadır. Doğal çevre, iklim, tarım ve üretim biçimlerinin tarihsel süreçteki rolü açıklanır. Akdeniz'deki göç hareketleri, mübadeleler ve zorunlu yer değiştirmeler de sosyal tarih açısından önemlidir. 16. yüzyılda Osmanlı-Habsburg mücadelesi, Akdeniz'in kaderini belirleyen gelişmelerden biridir. Akdeniz'deki ekonomik sistemler, özellikle de liman ekonomileri, zanaatkarlık ve lonca yapılarıyla birlikte incelenir. Bu çerçevede Braudel'in Akdeniz yaklaşımı da teorik bir temel olarak değerlendirilir. Öğrenciler, Akdeniz'i yalnızca bir deniz değil, çok yönlü bir tarihsel sistem olarak algılamayı öğrenir. Devam eden derslerde, Akdeniz'de devletlerin deniz savaşlarını bırakarak ateşkes yapmalarıyla değişen Akdeniz konjonktürü, 17. Yüzyılda Osmanlı donanmasında kürekli gemilerden yelkenli gemilere geçme denemeleri ve bunun teknik gereklilikleri anlatılmakta, gemi modelleri görsel materyalle öğrencilere gösterilerek bilgiler pekiştirilmektedir. Öğrencilere, hazırlanmaları istenen konularla alakalı söz verilerek derse katılımları sağlanır. Böylece tarihsel olayları neden-sonuç ilişkisi içinde değerlendirme yetkinliği gelişir. Öğrencilere görsel materyaller izletilerek ilgili konuları kavramaları sağlanır. Sonuç olarak ders, tarihten bugüne Türk denizcilğini bağdaştırabilen ve Akdeniz çevresinde değişen siyasi, ticari ve stratejik konjonktürü tarihsel derinlikle yorumlayabilen bireyler yetiştirmeyi amaçlar.

Kodu	Ders Adı	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6002	Birinci Dünya Savaşı Tarihi		3 + 0	7,5	S	

I. Dünya Savaşı'nın başlaması, savaş süreci ve savaşın sonuçları öğretilir.

Kodu	Ders Adı	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6003	Bizans Kültür ve Medeniyeti		3 + 0	7,5	S	

Roma tarihi ve kültür medeniyeti anlatılır. Roma'nın krallık, res publica ve imparatorluk dönemleri hakkında bilgi verilir. Roma kültür medeniyeti ve yönetim şekli hakkında bilgi verilir. Doğu Roma tarihi İstanbul şehrinin MS. VI. yüzyıldaki inşasıyla başlatılarak VII. yüzyılın ikinci yarısına kadar anlatılır. Roma ve Doğu Roma'nın Ön Asya coğrafyası üzerindeki varlığı üzerinde durulur. Doğu Roma'nın İran'la mücadelesi anlatılır. İran ve Roma arasındaki siyasi, sosyal, iktisadi ve dini ilişkiler üzerinde durulur. Doğu Roma'nın toplum ve devlet yapısı üzerinde durulur. Sosyal sınıflar (patrici, pleb, servus ... gibi) ve bu sosyal sınıflar arasında meydana gelen gens, curia, tribus, centuria gibi sosyal ve siyasi yapılar hakkında bilgi verilir. Doğu Roma yönetim şekli (principatus, triumvira, tetrarkhia, dictatoria, imperium ... gibi), devlet yöneticileri (senator, concil, praetor ... gibi), hükümdar unvanları (caesar, augustus, basileus ... gibi) hakkında bilgi verilir. Doğu Roma'nın mali yapısı hakkında bilgi verilir ve mali teşkilatla görevli memuriyetler anlatılır. Doğu Roma yargı sistemi ve görevlileri hakkında bilgi verilir. Doğu Roma'nın dini yapısı hakkında bilgi verilir. Roma kùltleri ve Roma trıası (Iupiter, Uno, Mnenə) hakkında bilgi verilir. Roma ve Doğu Roma dini yapısı üzerindeki Yunan, Mısır ve İran etkilerinden bahsedilir. Doğu Roma döneminde Hristiyanlığın resmi din haline gelinceye kadarki süreçte Doğu Roma'ya Hristiyanlık arasındaki ilişkileri üzerinde durulur. Doğu Roma'nın dini kurumları ve yöneticileri hakkında bilgi verilir. Doğu Roma üzerinde Grek etkisi anlatılır ve Doğu Roma'nın Yunanlaşma süreci hakkında bilgi verilir. Roma'dan Doğu Roma'ya devreden concil, praetor, quaestor, praefectus, magister officiorum ... memuriyetleri hakkında bilgi verilir. Doğu Roma'nın haberleşme ve casusluk teşkilatları hakkında bilgi verilir, bu teşkilatlarda çalışan görevliler tanıtılır. Doğu Roma yönetiminde kilisenin rolü hakkında bilgi verilir, psikoposlar ve patriklerin rolünden bahsedilir. Doğu Roma ordu teşkilatı hakkında bilgi verilir, ordu teşkilatının hiyerarşik yapısından bahsedilir. Doğu Roma coğrafyası üzerinde gerçekleşen dini tartışmalar hakkında bilgi verilir, bu dönemde gerçekleşen konsiller anlatılır. Doğu Roma'nın toprak ve vergi sisteminden bahsedilir. Doğu Roma'nın Ön Asya ülkeleriyle arasındaki ticari münasebetler anlatılır. Herakleios'un iktidarı döneminde Anadolu'da ortaya çıkan thema toprak sistemi hakkında bilgi verilir.

Kodu	Ders Adı	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6004	Cumhuriyet Dönemi Dış Politikası		3 + 0	7,5	S	

Kodu	Ders Adı	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6005	Cumhuriyet Dönemi İktisat Tarihi I		3 + 0	7,5	S	

Kodu	Ders Adı	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6006	Cumhuriyet Dönemi İktisat Tarihi II		3 + 0	7,5	S	

Kodu	Ders Adı	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6007	Çağdaş Orta Asya Tarihi		3 + 0	7,5	S	

XX yy. Türk Dünyasının oluşum sürecinde belirginleşen ve etkilerini hissettiren gelişmelerin -özellikle yayılmacı Rus politikaları vb. gibi- üzerinde durulacağı derste, Bağımsız Türk Cumhuriyetleri, Diğer Türk Toplulukları gibi ders planında detaylandırılan konular bağımsız ülkeler ve Türk toplulukları bazında tek tek değerlendirilecektir.

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6008	Ermeni Sorunu ve Avrupa		3 + 0	7,5	S	
Ermeni meselesinin ortaya çıkışı, Berlin ve Ayastefanos anlaşmalarında Ermeni sorunu, Sevr ve Mondros Ateşkes anlaşmalarında Ermeni Sorunu, Lozan'da Ermeni Meselesi.						

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6009	II. Dünya Savaşı Tarihi		3 + 0	7,5	S	
Birinci Dünya Savaşı'nın ardından yenilen ve istediğini elde edemeyen ülkelerin statükoculuktan uzak politikaları, 1930'lu yıllar boyunca birçok yerin işgal ve ilhak edilmesini doğurmuştur. Bunun neticesinde 1939'un Eylül ayında başlayan İkinci Dünya savaşı, 1945 yılının Eylülüne kadar devam etmiştir. Mhver ve Müttefik Bloklar arasında altı yıl boyunca süren ve yıkıcı etkileri ile dünyanın her yerini etkisi altında bırakan bu savaşın en öne çıkan devletleri Mhver Bloktaki Almanya, İtalya, Japonya iken Müttefik Bloktaki İngiltere, ABD, SSCB ve Fransa olmuştur. Savaş, Avrupa Cephesinde, Pasifik Cephesinde, Afrika Cephesinde ve Doğu Cephesinde yaşanmıştır. Cepheelerde askerler mücadele ederken ülkelerin de diplomatik temaslarını devam ettirdiği altı yılın sonunda savaşı kazanan taraf Müttefikler olmuştur. Savaşın askeri, siyasal, ekonomik ve toplumsal tesirleri 1945'in ardından uzun yıllar devam etmiştir.						

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6010	II. Meşrutiyet Dönemi		3 + 0	7,5	S	
Ders, II. Meşrutiyet'in ilan sürecine yol açan iç ve dış dinamikleri analiz ederek başlar. 1908 öncesinde Osmanlı İmparatorluğu'ndaki siyasal krizler, toplumsal hareketlilik ve muhalefet unsurları ayrıntılı biçimde ele alınır. II. Abdülhamid dönemi yönetiminin özellikleri ve baskıcı rejiminin Meşrutiyet talebini nasıl güçlendirdiği tartışılır. İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin kuruluşu, örgütlenme yapısı ve ideolojik altyapısı üzerinde durulur. 1908 Devrimi'nin nasıl gerçekleştiği, hangi grupların rol aldığı açıklanır. II. Meşrutiyet'in ilanı ve 1876 Anayasası'nın yeniden yürürlüğe girişi değerlendirilir. Meclis-i Mebusan'ın yeniden açılması ve anayasal sistemin işleyişine dair bilgiler verilir. Siyasal partilerin kuruluşu, çeşitlenmesi ve ilk çok partili siyasal deneyim incelenir. Hüriyet ve İtilaf Fırkası, Ahrar Fırkası ve diğer siyasi oluşumların ideolojik yaklaşımları analiz edilir. Basın özgürlüğü ve yayın hayatındaki canlanma süreci değerlendirilir. 31 Mart Vakası'nın nedenleri, gelişimi ve sonuçları detaylı biçimde ele alınır. Hareket Ordusu'nun İstanbul'a gelişi ve II. Abdülhamid'in tahttan indirilme süreci incelenir. 1909 anayasa değişiklikleri ve parlamenter sistemin güçlendirilmesi tartışılır. II. Meşrutiyet döneminde eğitimde ve hukukta yapılan reformlara yer verilir. Kadın hareketlerinin canlanması ve kadın demokleri ile süreli yayınlar tanıtılır. Türkçülük, Osmanlıcılık, İslamcılık ve Batıcılık gibi fikir akımları ayrıntılı biçimde karşılaştırılır. İttihat ve Terakki'nin iktidara yerleşme süreci ve merkezîyetçi politikaları incelenir. 1912 ve 1914 seçimleri ve bu süreçlerde yaşanan siyasi gelişmeler anlatılır. Balkan Savaşları'nın iç politika üzerindeki etkileri değerlendirilir. Arnavutluk isyanı ve diğer etnik talepler karşısında İttihatçı politikalar analiz edilir. II. Meşrutiyet döneminde azınlık politikaları ve milliyetçilik olgusu tartışılır. Ekonomik gelişmeler, Düyun-u Umumiye'nin etkisi ve mali reformlar incelenir. Vlayet yönetiminde yapılan değişiklikler ve yerel yönetim reformları ele alınır. II. Meşrutiyet'te sanat ve edebiyat alanındaki gelişmelere değinilir. Bu dönemde gelişen sivil toplum faaliyetleri ve demokleşme süreçleri incelenir. Ordu-siyaset ilişkileri ve askerî reform girişimleri üzerinde durulur. 1913 Babıali Baskını ve İttihat ve Terakki'nin mutlak iktidara geçiş süreci tartışılır. Alman etkisinin artışı ve Osmanlı-Almanya ilişkilerindeki değişim değerlendirilir. II. Meşrutiyet'in Birinci Dünya Savaşı'na giden yolda oynadığı rol analiz edilir. Ders, II. Meşrutiyet'in Osmanlı-Türk modernleşme tarihindeki yeri ve mirası üzerine genel bir değerlendirme ile sona erer.						

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6011	İktisadi Düşünce Tarihi I		3 + 0	7,5	S	

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6012	İktisadi Düşünce Tarihi II		3 + 0	7,5	S	

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6013	İslam İktisat Tarihi		3 + 0	7,5	S	
Ortaçağ sanayi tarihi, klasik sanayileşme anlatılarının ötesine geçerek, teknolojik ve ekonomik dinamizmin erken örneklerini araştırır. Ders, sanayi kavramının tarihsel gelişimini ve Ortaçağ bağlamında yeniden tanımlanma biçimlerini tartışır. Avrupa'da feodal sistem içinde üretim ilişkileri, lonca yapılan ve zanaatçı sınıfının rolü ele alınır. Ortaçağ İslam dünyasında sanayi üretimi, teknik bilgi ve el işçiliğinin gelişimi üzerinde durulur. İpek, cam, kağıt, sabun, dokuma ve seramik gibi sanayi dalları bölgesel örneklerle analiz edilir. Ders, Bizans, Abbâsî, Selçuklu, Osmanlı ve Batı Avrupa'daki üretim merkezlerini karşılaştırır. Sanayi üretiminin coğrafi dağılımı, doğal kaynaklara ve ticaret yollarına göre değerlendirilir. Teknik bilgi aktarımı, usta-çırak ilişkisi ve zanaatkar loncalarının eğitim işlevi incelenir. İslami şehirlerde üretim mahallelerinin mekânsal organizasyonu ve çarşı sistemi analiz edilir. Haçlı Seferleri sonrası sanayi teknolojilerinin Avrupa'ya aktarımı üzerinde durulur. Çin, Hindistan ve Orta Asya'daki teknolojik gelişmelerin İslam dünyası ve Avrupa üzerindeki etkisi tartışılır. Su gücüyle çalışan değirmenler ve erken mekanik sistemlerin sanayileşme tarihindeki yeri incelenir. Ders, maden üretimi ve metal işçiliği gibi ağır sanayi alanlarını da kapsar. Ortaçağ'da işbölümü, üretim organizasyonu ve emek gücü yapıları açıklanır. Kadın emeği ve aile işletmeleri üzerinden sanayi üretiminde toplumsal cinsiyet rolleri tartışılır. İktisadi belgeler, arkeolojik veriler ve seyahatnameler tarihsel veri kaynağı olarak değerlendirilir. Sanayi ürünlerinin yerel pazarlar ve uzak ticaret merkezindeki etkisi analiz edilir. Ders, sanayi üretimi ile vergi sistemleri ve devlet denetimi ilişkisini inceler. Teknik bilgi üretiminin bilim, din ve toplumla olan ilişkisi bağlamında yorumlar yapılır. Ortaçağ sanayi üretiminin çevresel etkileri ve doğal kaynak kullanımı ele alınır. Lonca sisteminin üretim üzerindeki denetleyici ve koruyucu rolü incelenir. Ders, sanayiyle ilgili terminolojiyi Arapça, Latince ve diğer diller üzerinden karşılaştırmalı olarak analiz eder. İslami şehirlerdeki atölye sistemleri ve üretim alanlarının sosyal organizasyonu değerlendirilir. Sanayi üretiminin savaş, göç ve siyasal istikrarsızlıklarla olan ilişkisi ele alınır. Ders, sanayinin kültürel üretime (sanat, mimari, el sanatları) katkılarını da kapsar. Ortaçağ'da teknoloji transferinin ve takliden yaygınlığı tartışılır. Avrupa'da 12. yüzyıldan itibaren başlayan "teknolojik canlanma"nın sanayiye etkisi incelenir. İslam medeniyetinde endüstriyel bilgilerin yazılı kaynaklara geçirilme süreci tartışılır. Ders, modern sanayi devriminin Ortaçağ'a dayanan temellerini sorgulayan yaklaşımları değerlendirir. Öğrencilerden, belirli bir sanayi kolu veya üretim merkezi üzerine belge temelli bir analiz yapmaları beklenir.						

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6014	İslam Şehirciliği I		3 + 0	7,5	S	
İslam şehirciliği, İslam medeniyetinin siyasi, dini ve kültürel değerleriyle şekillenen özgün bir şehirleşme modelini temsil eder. Ders, İslam şehirlerinin tarihi kökenlerini ve Arap yarımadasındaki ilk yerleşimlerin İslamlaşma sürecini inceler. Hz. Muhammed dönemindeki Medine Vesikası çerçevesinde oluşan ilk şehirsel organizasyon yapısı ele alınır. Hulefa-i Raşidin döneminde şehir planlaması, yeni kurulan fetih şehirleri ve askeri koloniler üzerinden analiz edilir. Emevîler döneminde gelişen merkezî yönetim anlayışıyla şehir planlamasının nasıl değiştiği irdelenir. Abbâsîler dönemindeki Bağdat örneğiyle ideal İslam şehri kavramı tartışılır. Ders, cami merkezli şehir planlamasının dinî ve toplumsal işlevlerini değerlendirir. Su yolları, hamamlar, çarşılar ve medreseler gibi kentsel kurumların şehir içi yerleşimdeki yerleri ve işlevleri ele alınır. Vakıf sistemiyle şehirlerin ekonomik ve sosyal sürdürülebilirliği arasındaki ilişki detaylandırılır. İslam hukukunun şehir mekânlarına etkisi, mülkiyet, kamu alanları ve imar hukukuyla birlikte işlenir. İslam şehirlerinde mahalle yapısı, toplumsal dayanışma ve güvenlik düzeni bağlamında değerlendirilir. Sosyo-ekonomik sınıflar arasındaki mekânsal ayrılmalar ve entegrasyon süreçleri ele alınır. Ders, Ortaçağ İslam coğrafyasında Kahire, Şam, Kurtuba ve Buhara gibi şehirlerin yapısal analizlerini sunar. İslam mimarisinde mesken anlayışı ve özel mülkiyet sınırları üzerinde durulur. Pazarlar (sûk) ve üretim alanları ile ekonomik organizasyonun kente etkisi tartışılır. İslam şehirlerinde çevre düzenlemesi ve temizlik anlayışı incelenir. Şehir surları, kapılar ve ulaşım ağları şehir güvenliği ve kontrolü açısından değerlendirilir. Ders, İslam şehirlerinde kadınların kamusal mekândaki yeri ve şehir tasarımı üzerindeki etkilerini tartışır. Türk-İslam şehircilik anlayışının Horasan, Maveraünnehir ve Anadolu şehirlerine etkisi ele alınır. Selçuklu ve Osmanlı şehirlerinin İslam şehirciliği mirasıyla nasıl bütünleştiği analiz edilir. Osmanlı'da şehremaneti ve belediyeclik yapılarının klasik İslam şehir yapısı içindeki rolü incelenir. Kolonyal dönem sonrası İslam coğrafyasında şehircilik anlayışındaki dönüşümler ele alınır. Modernleşme ile birlikte gelen yeni şehirleşme modelleri ve İslamî şehir dokusu arasındaki çatışmalar tartışılır. Çağdaş İslam dünyasında planlı şehirleşme çabaları ve kimlik arayışları dersin önemli temalarındandır. Körfez ülkelerindeki modern şehir modelleri ile geleneksel İslam şehir mirası karşılaştırılır. İslam şehirlerinin kültürel miras alanı olarak korunması ve sürdürülebilirliği değerlendirilir. Ders kapsamında şehir arkeolojisi ve kent tarihi araştırmalarının metodolojisine de yer verilir. Dijital haritalama, mekânsal analiz ve tarihsel GIS uygulamaları ile İslam şehirlerinin incelenmesi teşvik edilir. Öğrencilerden, belirli bir İslam şehri üzerine tarihî, kültürel ve mimari bağlamda detaylı bir araştırma yapmaları beklenir. Ders, İslam şehirciliği mirasını hem teorik hem uygulamalı yönleriyle analiz etmeyi amaçlayan disiplinlerarası bir perspektifle tamamlanır.						

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR6015	İslam Şehirciliği II		3 + 0	7,5	S
İslam şehirciliği, İslam medeniyetinin siyasi, dini ve kültürel değerleriyle şekillenen özgün bir şehirleşme modelini temsil eder. Ders, İslam şehirlerinin tarihi kökenlerini ve Arap yarımadasındaki ilk yerleşimlerin İslamlaşma sürecini inceler. Hz. Muhammed dönemindeki Medine Vesikası çerçevesinde oluşan ilk şehrsel organizasyon yapısı ele alınır. Hulefa-ı Raşidin döneminde şehir planlaması, yeni kurulan fetih şehirleri ve askeri koloniler üzerinden analiz edilir. Emevîler döneminde gelişen merkezî yönetim anlayışıyla şehir planlamasının nasıl değiştiği irdelenir. Abbâsîler dönemindeki Bağdat örneğiyle ideal İslam şehri kavramı tartışılır. Ders, cami merkezli şehir planlamasının dini ve toplumsal işlevlerini değerlendirir. Su yolları, hamamlar, çarşılar ve medreseler gibi kentsel kurumların şehir içi yerleşimdeki yerleri ve işlevleri ele alınır. Vakıf sistemiyle şehirlerin ekonomik ve sosyal sürdürülebilirliği arasındaki ilişki detaylandırılır. İslam hukukunun şehir mekânlarına etkisi, mülkiyet, kamu alanları ve imar hukukuyla birlikte işlenir. İslam şehirlerinde mahalle yapısı, toplumsal dayanışma ve güvenlik düzeni bağlamında değerlendirilir. Sosyo-ekonomik sınıflar arasındaki mekânsal ayrışmalar ve entegrasyon süreçleri ele alınır. Ders, Ortaçağ İslam coğrafyasında Kahire, Şam, Kurtuba ve Buhara gibi şehirlerin yapısal analizlerini sunar. İslam mimarisinde mesken anlayışı ve özel mülkiyet sınırları üzerinde durulur. Pazarlar (sûk) ve üretim alanları ile ekonomik organizasyonun kente etkisi tartışılır. İslam şehirlerinde çevre düzenlemesi ve temizlik anlayışı incelenir. Şehir surları, kapılar ve ulaşım ağları şehir güvenliği ve kontrolü açısından değerlendirilir. Ders, İslam şehirlerinde kadınların kamusal mekândaki yeri ve şehir tasarımı üzerindeki etkilerini tartışır. Türk-İslam şehircilik anlayışının Horasan, Maveraünnehir ve Anadolu şehirlerine etkisi ele alınır. Selçuklu ve Osmanlı şehirlerinin İslam şehirciliği mirasıyla nasıl bütünleştiği analiz edilir. Osmanlı'da şehremaneti ve belediyeçilik yapılarının klasik İslam şehir yapısı içindeki rolü incelenir. Kolonyal dönem sonrası İslam coğrafyasında şehircilik anlayışındaki dönüşümler ele alınır. Modernleşme ile birlikte gelen yeni şehirleşme modelleri ve İslamî şehir dokusu arasındaki çatışmalar tartışılır. Çağdaş İslam dünyasında planlı şehirleşme çabaları ve kimlik arayışları dersin önemli temalarındandır. Körfez ülkelerindeki modern şehir modelleri ile geleneksel İslam şehir mirası karşılaştırılır. İslam şehirlerinin kültürel miras alanı olarak korunması ve sürdürülebilirliği değerlendirilir. Ders kapsamında şehir arkeolojisi ve kent tarihi araştırmalarının metodolojisine de yer verilir. Dijital haritalama, mekânsal analiz ve tarihsel GIS uygulamaları ile İslam şehirlerinin incelenmesi teşvik edilir. Öğrencilerden, belirli bir İslam şehri bir İslam üzerine tarihî, kültürel ve mimarî bağlamda detaylı bir araştırma yapmaları beklenir. Ders, İslam şehirciliği mirasını hem teorik hem uygulamalı yönleriyle analiz etmeyi amaçlayan disiplinlerarası bir perspektifte tamamlanır.					

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR6016	Kurtuluş Savaşı Tarihi		3 + 0	7,5	S
Bu ders, Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı sonrasındaki siyasal, askeri ve toplumsal durumunu anlamakla başlar. Mondros Mütarekesi'nin (30 Ekim 1918) hükümleri ve Osmanlı topraklarında yarattığı sonuçlar değerlendirilir. İtilaf Devletleri'nin Anadolu'yu işgal süreci ve halk üzerindeki etkileri ele alınır. İşgallere karşı gelişen yerel direniş hareketleri ve Mıdafaai-Hukuk cemiyetlerinin kuruluşu açıklanır. Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun'a çıkışı (19 Mayıs 1919) Milli Mücadele'nin dönüm noktası olarak işlenir. Havza ve Amasya genelgeleriyle başlayan teşkilatlanma süreci ayrıntılı biçimde analiz edilir. Erzurum ve Sivas Kongreleri'nde alınan kararlar ve bu kararların önemi tartışılır. Anadolu'daki direniş hareketlerinin birleştirilmesi ve merkezî bir iradenin oluşturulması ele alınır. Temsil Heyeti'nin kurulması ve İstanbul Hükûmeti ile ilişkileri incelenir. Msak-ı Milli'nin ilanı ve içeriği detaylı olarak değerlendirilir. İstanbul'un işgali ve Mebusan Meclisi'nin dağıtılması karşısında Ankara merkezli yeni bir siyasal oluşum doğur. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 23 Nisan 1920'de açılması, yeni bir dönemin başlangıcı olarak ele alınır. TBMM'nin yapısı, yasama faaliyetleri ve kurucu medis niteliği açıklanır. TBMM'ye karşı çıkan iç isyanlar ve bu isyanların bastırılması süreçleri tartışılır. Sevr Antlaşması'nın Osmanlı için öngördüğü ağır şartlar ve kamuoyundaki etkisi ele alınır. Sev'in reddi ve Milli Mücadele'nin bu antlaşmaya karşı doğrudan bir tepki olduğu vurgulanır. Kuva-yı Milliye hareketinin oluşumu, yapısı ve sınırlılıkları değerlendirilir. Düzenli ordunun kuruluş süreci ve Kuva-yı Milliye'den orduya geçiş ele alınır. Doğu Cephesi'nde Ermenilerle yapılan mücadele ve Gümrü Antlaşması anlatılır. Güney Cephesi'nde Fransızlara ve Ermeni çetelerine karşı verilen mücadele örnekleri verilir. Maraş, Antep ve Urfa halkının kahramanca direnişleri anlatılır. Batı Cephesi'nin kuruluşu ve Yunan ilerleyişine karşı mücadele süreci açıklanır. I. İnönü Savaşı'nın kazanılması, moral üstünlük ve diplomatik yeniklik açısından değerlendirilir. Londra Konferansı'na TBMM'nin katılması ve uluslararası meşruiyet arayışı işlenir. II. İnönü Savaşı ve Sakarya öncesi süreç detaylandırılır. Eskişehir-Kütahya Savaşları sonrası yaşanan kriz ve ordunun Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmesi tartışılır. Sakarya Meydan Muharebesi (1921) ve "Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır" anlayışı ele alınır. Başkomutanlık Yasası ile Mustafa Kemal Paşa'nın yetkililerinin genişletilmesi açıklanır. Sakarya Savaşı'nın ardından imzalanan Kars ve Ankara Antlaşmaları diplomatik kazanımlar olarak değerlendirilir. Türk ordusunun taarruz hazırlıkları ve lojistik gücü ele alınır. Büyük Taarruz'un (26 Ağustos 1922) planlanışı ve uygulaması anlatılır. 30 Ağustos 1922'de kazanılan Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nin sonuçları değerlendirilir. İzmir'in kurtarılması (9 Eylül 1922) Milli Mücadele'nin askeri safhasının zafere sonuğandığı gün olarak vurgulanır. Mudanya Mütarekesi (11 Ekim 1922) ile savaş durumu resmen sona erdirilir. Saltanatın kaldırılması (1 Kasım 1922) yeni rejimin inşası açısından ele alınır. Lozan Barış Konferansı ve süreci detaylı biçimde değerlendirilir. İsmet Paşa'nın Lozan'daki müzakereleri ve Türk tarafının temel talepleri tartışılır. 24 Temmuz 1923'te imzalanan Lozan Antlaşması, Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası alanda tanınması olarak yorumlanır. Ders kapsamında antlaşma metinleri, resmi belgeler ve dönemin basını da kaynak olarak kullanılır. Milli Mücadele'nin halk üzerindeki etkileri, toplumsal dayanışma ve fedakârlık ruhu anlatılır. Kadınların Milli Mücadele'ye katkılarının dersin önemli konularından biridir. Mustafa Kemal'in liderlik özellikleri ve stratejik dehışı çeşitli örneklerle analiz edilir. Milli Mücadele dönemindeki siyasi, askeri ve sosyal kadroların rolü ele alınır. Bu süreçte gelişen milliyetçilik ve bağımsızlık düşüncesi ideolojik temelleriyle işlenir. TBMM'nin meşruiyeti ve halk iradesine dayalı bir devletin temellerinin nasıl atıldığı açıklanır. Ders boyunca görsel materyaller, haritalar ve biyografik çalışmalar destekleyici unsurlar olarak kullanılır. Öğrencilere tarihî belgelerle analiz yapma, kaynak karşılaştırması ve yorumlama becerisi kazandırılır. Milli Mücadele'nin yalnızca askeri değil, aynı zamanda siyasi ve toplumsal bir devrim olduğu vurgulanır. Dersin sonunda öğrenciler, Türkiye Cumhuriyeti'nin hangi koşullar altında ve hangi mücadelelerle kurulduğunu kavrar. Genel olarak ders, Türk milletinin bağımsızlık ve egemenlik temelinde verdiği mücadeleyi bilimsel ve bütüncül bir yaklaşımla öğretmeyi amaçlar.					

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR6017	Ortaçağ Sanayi Tarihi		3 + 0	7,5	S
Ortaçağ sanayi tarihi, klasik sanayileşme anlatılarının ötesine geçerek, teknolojik ve ekonomik dinamizmin erken örneklerini araştırır. Ders, sanayi kavramının tarihsel gelişimini ve Ortaçağ bağlamında yeniden tanımlanma biçimlerini tartışır. Avrupa'da feodal sistem içinde üretim ilişkileri, lonca yapıları ve zanaatçı sınıfının rolü ele alınır. Ortaçağ İslam dünyasında sanayi üretimi, teknik bilgi ve el işçiliğinin gelişimi üzerinde durulur. İpek, cam, kağıt, sabun, dokuma ve seramik gibi sanayi dalları bölgesel örneklerle analiz edilir. Ders, Bizans, Abbâsî, Selçuklu, Osmanlı ve Batı Avrupa'daki üretim merkezlerini karşılaştırır. Sanayi üretiminin coğrafi dağılımı, doğal kaynaklara ve ticaret yollarına göre değerlendirilir. Teknik bilgi aktarımı, usta-çırak ilişkisi ve zanaatkâr loncalarının eğitim işlevi incelenir. İslami şehirlerde üretim mahallelerinin mekânsal organizasyonu ve çarşı sistemi analiz edilir. Haçlı Seferleri sonrası sanayi teknolojilerinin Avrupa'ya aktarımı üzerinde durulur. Çin, Hindistan ve Orta Asya'daki teknolojik gelişmelerin İslam dünyası ve Avrupa üzerindeki etkisi tartışılır. Su gücünü çalışan değirmenler ve erken mekanik sistemlerin sanayileşme tarihindeki yeri incelenir. Ders, maden üretimi ve metal işçiliği gibi ağır sanayi alanlarını da kapsar. Ortaçağ'da işbölümü, üretim organizasyonu ve emek gücü yapıları açıklanır. Kadın emeği ve aile işletmeler üzerinden sanayi üretiminde toplumsal cinsiyet rolleri tartışılır. İktisadi belgeler, arkeolojik veriler ve seyahatnameler tarihsel veri kaynağı olarak değerlendirilir. Sanayi ürünlerinin yerel pazarlar ve uzak ticaret üzerindeki etkisi analiz edilir. Ders, sanayi üretimi ile vergi sistemleri ve devlet denetimi ilişkisini inceler. Teknik bilgi üretiminin bilim, din ve topluma olan ilişkisi bağlamında yorumlar yapılır. Ortaçağ sanayi üretiminin çevresel etkileri ve doğal kaynak kullanımı ele alınır. Lonca sisteminin üretim üzerindeki denetleyici ve koruyucu rolü incelenir. Ders, sanayiye ilgili terminolojiyi Arapça, Latince ve diğer diller üzerinden karşılaştırmalı olarak analiz eder. İslami şehirlerdeki atölye sistemleri ve üretim alanlarının sosyal organizasyonu değerlendirilir. Sanayi üretiminin savaş, göç ve siyasal istikrarsızlıklara olan etkisi ele alınır. Ders, sanayinin kültürel üretime (sanat, mimari, el sanatları) katkılarını da kapsar. Ortaçağ'da teknoloji transferinin ve takliden yayınlığı tartışılır. Avrupa'da 12. yüzyıldan itibaren başlayan "teknolojik canlanma"nın sanayiye etkisi incelenir. İslam medeniyetinde endüstriyel bilgilerin yazılı kaynaklara geçirilme süreci tartışılır. Ders, modern sanayi devriminin Ortaçağ'a dayanan temellerini sorgulayan yaklaşımları değerlendirir. Öğrencilerden, belirli bir sanayi kolu veya üretim merkezi üzerine belge temelli bir analiz yapmaları beklenir.					

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR6018	Osmanlı Devleti'nin Orta Asya Politikası		3 + 0	7,5	S
"Osmanlı Devleti'nin Türkistan Politikası" dersi, Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluşundan yıkılışına kadar Türkistan ile olan ilişkilerini çok yönlü olarak inceler. Dersin ilk bölümünde, Osmanlı'nın kuruluş dönemi ve Türkistan'daki Türklerle olan tarihi ve kültürel bağları ele alınır. Osmanlı Devleti'nin Türkistan'daki Hanlıklar (Buhara, Hive, Hokand, Kazan, Astrahan, Kırım vb.) ile diplomatik ilişkileri, ittifak arayışları ve karşılıklı elçilik faaliyetleri detaylandırılır. Osmanlı'nın Safevi Devleti ile rekabeti, Türkistan'daki Türk-İslam dünyasının birliği için yapılan girişimler ve bu süreçteki siyasi, askeri ve ekonomik etkileşimler değerlendirilir. Ayrıca, Osmanlı'nın Türkistan'daki Türk hanlıklarını Rus ve Çin tehdidine karşı destekleme politikaları, bölgedeki Müslüman topluluklara gönderilen yardımlar, eğitim ve dini kurumlar üzerinden kurulan ilişkiler işlenir. Dersin ilerleyen bölümlerinde, 19. yüzyılda Rusya'nın Türkistan'ı işgali Osmanlı'nın bölgeye yönelik politikaları, Panislamizm ve Pantürkizm akımlarının etkisiyle gelişen yeni diplomatik hamleler analiz edilir. Osmanlı'nın Türkistan'daki modernleşme hareketlerine etkisi, bölgeden İstanbul'a gelen aydınlar ve öğrenciler, basın-yayın faaliyetleri ile kültürel alışverişler de ders kapsamında ele alınır. Son olarak Osmanlı'nın yıkılış sürecinde Türkistan ile ilişkiler, Cumhuriyet dönemine yansımalar ve günümüz Türk dünyası politikalarına etkileri tartışılır. Bu ders, öğrencilerin Osmanlı Devleti'nin Türkistan'a yönelik politikalarını tarihsel belgeler, arşiv kayıtları ve dönemin kaynakları ışığında analiz etmelerini, uluslararası ilişkiler ve Türk dünyası perspektifinden değerlendirmelerini amaçlar.					

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR6019	Osmanlı İdaresinde Balkanlar		3 + 0	7,5	S
Osmanlı İdaresinde Balkanlar dersi, Osmanlı Kuruluş Dönemi'nde Orhan Gazi'nin oğlu Süleyman Paşa'nın Gelibolu'ya geçmesi ve Çimpe Kalesi'ni fethederek burayı Balkanlardaki fetihler için üs olarak kullanması vetiresiyle başlar, 1699 yılında imzalanan Karlofça Antlaşması ile tamamlanır. İlk derste, Osmanlıların kuruluş döneminden itibaren Balkanları fetih süreçleri, fethedilen bölgelerde Osmanlı idari düzeninin nasıl ve ne şekilde kurulduğu, istimalet politikası, Osmanlı öncesindeki egemen güçlerin ihdas ettiği kurumların Osmanlı sistemine entegrasi, Kol sistemi, yol güzergahları, askeri ve ticari yollar hakkında giriş mahiyetinde işlenir. Balkanlarda hakimiyetin tamamlanmasına kadar geçen zamanda yapılan I. Kosova, Niğbolu, Varna ve II. Kosova gibi büyük savaşlardan söz edilir. Ayrıca öğrencilere ilerleyen derslerde işlenecek konular hakkında bilgi verilerek araştırma konuları dağıtılır. Sonraki derslerde Rumeli, Budin, Bosna, Temeşvar, Özi, Eğri, Uyar beylerbeylikleri ayrı ayrı ele alınır. Bunların yanı sıra Eflak, Erdel, Boğdan ve Dubrovnik Cumhuriyeti gibi Osmanlı'ya bağlı hükûmetler de ayrıca birer ders konusu olarak değerlendirilir. Bahsi geçen idari birimler hakkında ayrıca Osmanlı arşiv malzemesine dair genel bilgiler verilir. Balkanlarda Osmanlı taşra teşkilatının yapısı, yukarıda sözü edilen eyaletler özelinde hiyerarşik olarak ele alınır ve beylerbeyi, sancakbeyi, kadı, sübaşı vb gibi idareciler etrafında müesses nizam anlatılır. Devam eden derslerde, Balkanlarda kurulmuş olan Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan, Bosna-Hersek, Hırvatistan, Makedonya, Kosova ve Karadağ gibi devletler dikkate alınarak bunların Osmanlı yönetimi altındaki idari, iktisadi, sosyal tarihi anlatılır. İlaveten, bu ülkelerin tarihi öneme sahip şehirleri de sahip oldukları stratejik, jeo-politik, ekonomik vb. nitelikler etrafında değerlendirilir. Öğrencilere, hazırlanmaları istenen konularla alakalı söz verilerek derse katılımları sağlanır. Böylece tarihsel olayları neden-sonuç ilişkisi içinde değerlendirme yetkinliği gelişir. Öğrenciler, Osmanlı'nın kuruluşundan yıkılışına kadar giden süreçte Balkanları idare etme tecrübesini tarihsel perspektif içinde görme ve yorumlama yetisi kazanır ve gelişmeleri çok yönlü kavrarlar. Sonuç olarak ders, tarihsel bilgiye güncel konjonktürü bağdaştırabilen ve bunu tarihsel derinlikle yapabilen bireyler yetiştirmeyi amaçlar.					

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6020	Osmanlı Mimarisi		3 + 0	7,5	S	
Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6021	Osmanlı Müesseseleri Tarihi I		3 + 0	7,5	S	
ersin içeriğinde öncelikle devletin geleneksel teşkilat yapısının ortaya çıkışı, devlet Anlayışı, hanedanın ortaya çıkışı, Osmanlı veraset sistemi, tahta çıkış, padişah ve şehzadeler, Osmanlı merkez teşkilat, divân-ı hümayun ve diğer divanlar, Divan üyeleri, veziriazam, vezirler, kadı askerler, defterdar ve nişancı, Divan bürokrasisi ve divan kalemler, Osmanlı Saray Teşkilatı, Birun, Enderun, Kul sistemi, Harem-i hümayun gibi konular işlenir. Ardından II. Mahmud ve Tanzimat reformları bağlamında eski kurumların tasfiyesi ve kurumların tesis süreci ve kurumlar izah edilir.						
Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6022	Osmanlı Müesseseleri Tarihi II		3 + 0	7,5	S	
Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6023	Osmanlı Paleografyası ve Diplomatikası I		3 + 0	7,5	S	
Temel Osmanlıca bilgisine sahip olan lisan öğrencilerine verilecek olan "Osmanlı Paleografyası ve Diplomatikası I" dersinde, öğrencilere öncelikle rika yazının tanıtılacaktır. Daha sonra bu yazının gelişim süreçleri hakkında bilgi verilerek kullanım biçimleri gösterilecektir. Ayrıca derste arşiv belgelerinde sıkça rastlanan rika dışında talik, nesih, divani gibi yazı çeşitleri de incelenecektir. Tüm bu yazı çeşitleri arşiv belgeleri dikkate alınarak doğrudan dokümanlarla desteklenererek katılımcıların yazı türlerini birbirinden ayırt etmeleri sağlanacaktır. Bilindiği gibi altı yüzyılı aşkın bir zaman hüküm süren Osmanlı devleti Arap alfabesine dayanan farklı yazı stilleri kullanmıştır. Kullanılan yazı türleri ise çağlar boyu farklılıklar göstermiştir. Bu zaman zarfında başta nesih yazı olmak üzere sülüs, talik, divani, şiyakat ve rika gibi yazılar hem kitaplar yazılırken hem de devlet birimleri arasında gerekli yazışmalar yapılırken tercih edilmiştir. Matbaanın on sekizinci yüzyılda kurulması ve gittikçe yaygınlaşması nesih yazının kitaplarda kullanılmasını sağlamıştır. Ancak el yazısı devlet yazışmalarında hiçbir zaman eksik olmamıştır. Hatta kurumların çeşitlenmesiyle artarak devam etmiştir. Tanzimat'tan sonra nezaretlerin ortaya çıkmasıyla birlikte birimler arasındaki yoğun yazışmalar yapılması rika yazının da yaygınlaşmasını sağlamıştır. Denilebilir ki on dokuzuncu yüzyıl boyunca arşiv belgelerinde en çok rastlanan yazı rika olmuştur. Bu durumda hareketle dersin katılımcılarında rika yazısının ile kitaplarda kullanılan ve matbu olarak bilinen nesih yazısından ayırt edecek bilgiler verilecektir. Her iki yazı stilindeki harfler tek tek incelenerek katılımcıların rikayı iyice tanımasını sağlanacaktır. Bununla da yetinilmeyecek öğrencilere arşiv belgeleri üzerinden öğrendiklerini test etme imkânı tanınacaktır. Dersin ilerleyen haftalarında bu uygulama diğer yazı türlerine de uygulanacaktır. Dersin katılımcılarına, alfabeyi okumalarını kolaylaştırabilmek için yazma egzersizleri de yapılacaktır. Hem rika hem de nesih hattıyla ödevleri verilecek ve katılımcının yazma deneyimi yaşayarak yazı türleri arasındaki farkları tespit etmenin ötesinde bunları oluşturmaya da sağlanacaktır. Her bir katılımcının öğretilmesi hedeflenen yazı çeşitlerinin bulunduğu Osmanlı ve Cumhuriyet arşivlerini kolaylıkla kullanabilmeleri için online sistem üzerinden arşiv veri tabanlarına nasıl ulaşacağını da gösterilecektir. Bunun yazı sıra el yazması eserlerin bulunduğu Yazma Eserler Kurumu'nun internet sayfası tanıtılacaktır. Yazma eserlerin bolca bulunduğu Atatürk Kütüphanesi gibi başka kütüphanelere de nasıl erişim sağlayabilecekleri dersin katılımcılarına izah edilecektir. Ders kapsamında gerek kütüphanelerde gerekse Osmanlı arşivinde her bir öğrencinin bir konu üzerinde araştırma yapması istenecektir. Konusuyla ilgili belgeleri toplaması, bunları kronolojik sıraya dizerek tarihlendirmesi sağlanacaktır. Daha sonra belgeleri okuyarak Latin alfabesine aktarması ve belgenin içeriğinde yer alan bilgiyi özetlemesi öğretilcektir. Nihayet elde edilen bilgilerden hareketle sistematik bir metin oluşturması sağlanacaktır. Dersin katılımcıları, dönem sonunda elde edebilecekleri bu beceri sayesinde ilenki akademik araştırmalarında Osmanlı ve Cumhuriyet arşivlerinden nasıl faydalanabileceklerini tecrübe etmiş olacaklardır. Böylelikle arşiv belgelerine aşına olabilecek, onların yazı türlerini tanıyabilecek, okuyup anlayabilecek ve derledikleri bilgilerden hareketle metinler inşa edebilecekleridir.						
Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6024	Osmanlı Paleografyası ve Diplomatikası II		3 + 0	7,5	S	
Osmanlı arşiv belgesinin yazı tipleri ve türleri hakkında bilgi verilir						
Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6025	Osmanlı Şehirciliği I		3 + 0	7,5	S	
Dersin başlangıcında Osmanlı şehirlerinin genel tarihsel gelişimi ele alınır. Osmanlı şehirlerinin kuruluş süreçleri ve coğrafi yayılımı incelenir. İstanbul'un Osmanlı başkenti olarak şehirleşme dinamikleri üzerinde durulur. Diğer önemli Osmanlı şehirleri (Bursa, Edirne, Konya, İzmir vb.) karşılaştırmalı olarak değerlendirilir. Osmanlı şehirlerinde mimari ve kentsel planlama ilkeleri tanıtılır. Camiler, medreseler, hamamlar ve külliyeler gibi kamusal yapılar incelenir. Şehirlerin sosyal yapısı; esnaf, loncalar ve farklı toplumsal gruplar irdelenir. Şehirde yönetim mekanizmaları ve belediye uygulamaları ele alınır. Osmanlı şehirlerinin su temini ve altyapı sistemleri tartışılır. Kentsel ekonomi ve ticaretin şehir yapısına etkileri analiz edilir. Vakıf sistemi ve şehirdeki sosyal hizmetlerin önemi vurgulanır. Şehirlerin savunma sistemleri ve sur yapıları değerlendirilir. Kentsel dönüşüm süreçleri ve Osmanlı şehirlerindeki değişim mekanizmaları incelenir. Kırsal alan ile şehir ilişkileri ve göç hareketleri ele alınır. Osmanlı şehirlerinde sanat ve kültür hayatı incelenir. Mimarî üsluplar ve süsleme sanatlarının şehir silüetine etkileri araştırılır. Farklı dönemlerde Osmanlı şehirlerindeki planlama uygulamaları karşılaştırılır. Şehirdeki kadınların sosyal ve ekonomik rolleri tartışılır. Osmanlı'da ticaret yolları ve şehirlerarası ekonomik ilişkiler incelenir. Kentsel mekanda dini, etnik ve sosyal farklılıkların etkileri analiz edilir. Osmanlı şehirlerindeki eğitim kurumları ve entelektüel yaşam ele alınır. Ulaşım ve şehir içi hareketlilik konuları tartışılır. Osmanlı şehirlerinin imar politikaları ve devlet müdahaleleri incelenir. Kentsel yapıların korunması ve restorasyon faaliyetleri değerlendirilir. Osmanlı şehirlerindeki halkın günlük yaşamı ve sosyal pratikleri incelenir. Avrupa etkileri ve modernleşme süreçlerinin şehircilik üzerindeki etkisi tartışılır. Osmanlı şehir planlama ilkelerinin günümüz kentleşmesine etkileri araştırılır. Arkeolojik ve tarihi kaynakların Osmanlı şehirlerinin incelenmesindeki rolü vurgulanır. Ders kapsamında öğrencilerin belirli Osmanlı şehirleri üzerine proje ve sunum hazırlamaları teşvik edilir. Dersin sonunda Osmanlı şehircilik geleneğinin tarihsel önemi ve günümüzde bağlantıları değerlendirilir.						
Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6026	Osmanlı Şehirciliği II		3 + 0	7,5	S	
Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S	
TAR6027	Osmanlı Vakıf Medeniyeti I		3 + 0	7,5	S	
Vakıf kelimesi Arapça kökenli olup, bir malın Allah rızası için durdurulması anlamına gelir. İslam hukukunda vakıf, gelir getiren bir malın mülkiyetinin kamu yararına devredilmesiyle oluşur. Osmanlılar, vakıf sistemini Selçuklulardan ve önceki İslam devletlerinden miras almışlardır. Osmanlı Devleti'nde vakıflar, sultanın sıradan halka kadar geniş bir yelpazede kurulmuştur. Vakıflar, Osmanlı'da sosyal devlet anlayışının temel taşlarından biri olmuştur. Eğitimden sağlığa, imar faaliyetlerinden hayır hizmetlerine kadar birçok alanda hizmet vermişlerdir. Medreseler çoğunlukla vakıflar eliyle kurulmuş ve finanse edilmiştir. Hastaneler, darüşşifalar ve aşevleri (imarethaneler) vakıf sistemi ile hizmet vermiştir. Vakıf gelirleri genellikle kiralanan gayrimenkullerden ya da dükkânlardan sağlanmıştır. Vakıf senetleri olan vakfiyeler, hem hukuki belge hem de tarihsel kaynak olarak önemlidir. Vakfiyeler genellikle Arapça yazılır, resmi bir dille düzenlenirdi. Osmanlı'da vakıflar şeyhülislam fetvası ve kadı onayıyla kurulurdu. Bir vakfın geçerli olması için vakıf kurucusunun mülkiyet hakkına sahip olması gerekirdi. Vakıf malları satılmaz, miras bırakamaz ve mülkiyeti devredilemezdi. Vakıf yöneticisine mütevellî, gelir toplayan kişilere ise âmil denilirdi. Kadılar, vakıfların denetiminden sorumlu devlet görevlileriydi. Kadı sicillerinde vakıflarla ilgili pek çok bilgi yer alır. Osmanlı'da kadınlar da vakıf kurabilmiş, toplumda aktif roller üstlenmiştir. Hür kadınlar, özellikle eğitim ve sağlık alanlarında vakıflar kurarak önemli katkılar sağlamıştır. Saray kadınları arasında vakıf kurmak prestijli bir faaliyet olarak görülmüştür. Kanunî Sultan Süleyman'ın eşi Hürrem Sultan'ın kurduğu Haseki Vakfı bu anlamda dikkat çekicidir. Osmanlı şehirlerinin gelişiminde vakıfların ciddi etkisi olmuştur. Camiler, hanlar, hamamlar, çeşmeler ve köprüler genellikle vakıf yapıları olarak inşa edilmiştir. Vakıflar, kent estetiği ve mimari dokunun korunmasında büyük rol oynamıştır. Vakıf müesseseleri genellikle bir külliye içinde topluca yer alırdı. Külliyeler, cami merkezi olarak planlanan çok işlevli sosyal komplekslerdi. Vakıf kurumları, halk ile devlet arasında bir sosyal denge unsuru olmuştur. Zengin ile fakir arasındaki ekonomik uçurumun hafifletilmesinde işlev görmüştür. Yolculara, gariplere ve kimsesizlere hizmet eden vakıflar, toplumsal dayanışmayı artırmıştır. Hayvanlar için kurulmuş vakıflar da Osmanlı toplumunun merhamet anlayışını yansıtır. Özellikle kış aylarında sokak hayvanları için yem bırakan vakıflar mevcuttu. Osmanlı taşrasında da vakıf kurumları geniş bir yaygınlığa sahipti. Balkanlar, Anadolu ve Arap vilayetlerinde vakıf faaliyetleri gözlemlenir. Vakıflar, Osmanlı'nın çok uluslu ve çok dinli yapısında barış ortamının korunmasına katkı sağladı. Gayrimüslimler de kendi dini cemaatleri içinde vakıflar kurabiliyordu. Tanzimat Dönemi'nde vakıf sisteminde bazı düzenlemelere gidilmiştir. 1826'da kurulan Evkaf Nezareti, vakıf işlerinin devlet kontrolünde yürütülmesini sağladı. Bu dönemle birlikte vakıfların mali yapısı kayıt altına alınmaya başlandı. Cumhuriyet Dönemi'nde vakıf malları devlete devredilerek yeni düzenlemelere tabi tutuldu. 1924 yılında Vakıflar Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Günümüzde Osmanlı vakıflarından kalan eserler hâlâ ayakta ve işlevseldir. Osmanlı vakıf sistemi, modern sivil toplum anlayışının temellerini oluşturur. Öğrenciler, vakıf belgeleri üzerinden sosyal tarih yazımında kaynak kullanma becerisi kazanırlar. Vakıf kültürü, Osmanlı toplumunun insanı değerlerini yansıtan önemli bir mirastır. Vakıf sisteminin başarısı, yöneticilerin adaleti ve halkın katkısı ile mümkün olmuştur. Dönemin vakfiye metninin dil, edebiyat ve hukuk açısından da incelenmeye değerdir. Osmanlı'da vakıf geleneği, hayrseverlik ile bürokratik yapı arasında köprü kurmuştur. Bugünkü vakıf üniversiteleri, bu köklü geleneğin devamı sayılabilir. Derste görsel belgeler, arşiv kayıtları ve mimari yapılar üzerinden somut örnekler incelenir. Bu ders, Osmanlı'nın sosyal, kültürel ve kurumsal dokusunu anlamak için temel bir bakış açısı sunar.						

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR6028	Osmanlı Vakıf Medeniyeti II		3 + 0	7,5	S
Osmanlı Vakıf Medeniyeti dersi, vakıf kurumunun İslam toplumlarındaki kökenini açıklamakla başlar. Vakıf kavramının Arapça kökeni ve fıkıhtaki tanımı detaylandırılır. İslam hukukunda vakfın şartları, geçerlilik ölçütleri ve çeşitleri ele alınır. Vakfın mal ve mülkiyet ile ilişkisi, hukuki sınırlar çerçevesinde açıklanır. Osmanlı'da vakıf anlayışının Selçuklu ve Memlük mirasıyla geliştiği vurgulanır. Osman Gazî'den itibaren Osmanlı padişahlarının vakıf faaliyetlerine yer verilir. Vakfiyeler, vakıf kurumunun resmi belgeleri olarak tanıtılır ve örnekleri incelenir. Vakfiyelerin dil, üslup ve düzen açısından özellikleri açıklanır. Kadı sicilleri ve şer'îye defterleri gibi belgeler üzerinden vakıfların takibi öğretilir. Osmanlı'da vakıf kurucuları arasında sultanlar, vezirler, ulema ve halktan bireyler olduğu gösterilir. Kadınların da vakıf kurma hakkına sahip olduğu belgelerle desteklenerek anlatılır. Özellikle saray kadınlarının sosyal yardım amaçlı kurduğu vakıflar tanıtılır. Hürrem Sultan, Nurbanu Sultan, Kösem Sultan gibi isimlerin vakıf faaliyetlerine değinilir. Eğitim kurumları olan medreselerin vakıflarla nasıl finanse edildiği açıklanır. İmarethane, darüşşifa, han, hamam ve cami gibi yapıların vakıf yapıları olduğu gösterilir. Külliye sisteminin şehir planlamasında nasıl bir rol oynadığı analiz edilir. Vakıf yöneticileri olan mütevellilerin görev ve sorumlulukları incelenir. Vakıf mal varlıklarının korunması ve denetlenmesi konusu işlenir. Kadınların vakıf denetimindeki rolü örneklerle gösterilir. Osmanlı şehirlerinin vakıflar etrafında nasıl şekillendiği anlatılır. Vakıfların ekonomik işleyişi, gelir kaynakları ve harcama yöntemleri tanıtılır. Vakıf dükkânları, hanlar ve akar sisteminin nasıl gelir sağladığı açıklanır. Hayvanlar için kurulan vakıflar gibi özel vakıf türleri anlatılır. Yolcular, fakirler ve kimsesizler için kurulan sosyal yardım vakıfları örneklendirilir. Osmanlı'da sosyal dayanışma kültürünün vakıf sistemiyle nasıl güçlendiği açıklanır. Farklı din ve milletlerden kişilerden vakıf kurma hakları üzerinde durulur. Gayrimüslim vakıfları ve cemaatlerin otomom yapıları ele alınır. Tanzimat Dönemi'nde vakıf sisteminin dönüşüm geçirdiği anlatılır. Ekvaf Nezareti'nin kuruluşu ve merkezi denetim sistemi açıklanır. 19. yüzyılda vakıf idaresinde yaşanan sorunlar ve reform girişimleri işlenir. Vakıfların eğitime katkısı ve kitap vakıflarının rolü örneklerle sunulur. Osmanlı'daki vakıf kütüphaneleri, kataloglama sistemiyle birlikte anlatılır. Vakıf müesseselerinin şehir mimarisi üzerindeki etkisi görsel materyallerle desteklenir. Vakıfların kadınlar üzerindeki etkisi toplumsal cinsiyet açısından değerlendirilir. Vakıf kurumunun halkla devlet arasında aracı bir yapı oluşturduğu tartışılır. Vakıf hukuku, klasik fıkıh metinleri ve Osmanlı uygulamaları üzerinden işlenir. Şeyhülislam fetvaları ve vakıf örflerinin karşılaştırmalı analizi yapılır. Vakıf kurumunun İslam dünyasının diğer bölgeleriyle karşılaştırılması yapılır. Cumhuriyet'in ilk döneminde vakıfların devletleştirilmesi süreci ele alınır. 1924'te kurulan Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün yapısı ve görevleri tanıtılır. Günümüzde hâlen faaliyet gösteren Osmanlı vakıflarına örnekler verilir. Vakıf sisteminin sivil toplum örgütleriyle olan tarihsel benzerlikleri açıklanır. Öğrencilere bir vakfiye okuma ve çözümleme uygulamaları yaptırılır. Vakıf medeniyetine dair günümüzdeki akademik tartışmalar tartışılır. Modern hukuk sisteminde vakıf kurumunun geçirdiği değişimler ele alınır. Osmanlı'da vakıfların adalet, ahlak ve hizmet anlayışına etkileri analiz edilir. Vakıf yapılarının korunması ve kültürel miras olarak değerlendirilmesi tartışılır. Öğrenciler, Osmanlı vakıf sisteminin günümüz toplumuna katkılarını sorgular. Derste, hem yazılı belgeler hem de mimari yapılar birlikte değerlendirilir. Son olarak, vakıf medeniyetinin Osmanlı kimliğini nasıl şekillendirdiği genel olarak özetlenir.					

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR6029	Sasani Kültür ve Medeniyeti		3 + 0	7,5	S
Ön Asya coğrafyası hakkında bilgi verilir. Dönem olarak Geç Antik Çağ'ın hangi dönem olduğu hakkında bilgi verilir ve bu konuyla ilgili yaklaşımlar üzerinde durulur. Bu dönemin ana kaynakları hakkında bilgi verilir. Bu bağlamda Geç Antik Çağ'ın önemli kaynakları olan Part, Sasani, Arap, Yunan, Roma, Doğu Roma, Ermeni, Süryani kaynaklarının tanıtımı yapılır. Ön Asya'da İran varlığı ve kökenleri hakkında bilgi verilir. Antik İran coğrafyası hakkında bilgi verilir. İran coğrafyasının İslam kültür ve medeniyeti açısından önemi anlatılır. Bununla beraber İran coğrafyasının Türk dünyası açısından önemi anlatılır. İslam sonrası dönem Türk İslam Kültür ve Medeniyeti açısından önemi üzerinde durulur. Geç Antikçağ'ın iki önemli İran uygarlığı olan Parthlar ve Sasaniiler hakkında bilgi verilir. Parthlar dönemi devlet ve toplum yapısı hakkında bilgi verilir. Parth siyasi tarihi ve Roma'yla ilişkileri hakkında bilgi verilir. Parthlar dönemi İran kültür ve medeniyeti hakkında bilgi verilir. Parthlar dönemi İran'ın sosyal ve dini yapısı hakkında bilgi verilir. Parthların ardından İran coğrafyası üzerinde devlet kuran Sasani hanedanı hakkında bilgi verilir. Sasaniiler dönemi İran kültür ve medeniyeti hakkında bilgi verilir. Sasaniiler dönemi İran'ın devlet ve toplum yapısı anlatılır. Sasaniiler dönemi iktisadi yapısı ve iktisadi kurumları anlatılır. Sasaniilerin toprak rejimi ve vergi sistemi hakkında bilgi verilir. Sasaniiler dönemi sosyal ve dini yapısı hakkında bilgi verilir. Dini kurumlar, dini sınıflar ve diğer dinler hakkında bilgi verilir. Sasaniiler dönemi eğitim kurumları hakkında bilgi verilir. Sasaniiler döneminde İran'da gerçekleşen bilimsel faaliyetler hakkında bilgi verilir. Sasaniiler dönemi siyasi olayları ve dönemin önemli gelişmeleri ayrıntılı bir şekilde anlatılır. Bu bağlamda İranlıların Türklerle ilişkileri üzerinde durulur. Sasaniilerin Kuşanlar, Akhunlar, Hazarlar, Göktürklerle ilişkileri hakkında bilgiler verilir. Sasaniilerin Roma ve Doğu Roma'yla ilişkileri anlatılır. Sasaniilerin Araplarla olan ilişkileri üzerinde durulur. Sasaniiler döneminde İran'a yönelik Arap-İslam fetihleri üzerinde durulur. Sasaniilerin yıkılış sürecinde Arap-İran ilişkileri anlatılır. Sasani kültür ve medeniyetinin İslam kültür ve medeniyetine etkileri anlatılır. İlk İslam kurumlarının nasıl ortaya çıktığı ve İran etkileri üzerinde durulur.					

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR6030	Sultan II. Abdülhamid ve Dönemi		3 + 0	7,5	S
Ders, II. Abdülhamid'in tahta çıkış süreci ve 1876 Anayasası'nın ilanıyla başlar. I. Meşrutiyet'in kısa sürede sona erdirilmesi sebepleri ele alınır. II. Abdülhamid'in mutlak monarşi yönetimine geçişi ve "İstibdat" rejimi detaylandırılır. Mithat Paşa'nın sürgünü ve muhalif kadroların tasfiyesi anlatılır. İstibdat döneminde merkezleşme çabaları ve bürokratik yeniden yapılanma incelenir. Yıldız Sarayı'nın siyasal karar alma sürecindeki rolü değerlendirilir. Hafiyelik ve jurnal sisteminin işleyişi ve toplumsal etkileri tartışılır. Basına ve yayın faaliyetlerine uygulanan sansür politikaları örneklerle açıklanır. Eğitim alanında yapılan reformlar ve modern okul sisteminin yaygınlaştırılması ele alınır. Mülkiye, Harbiye, Darülfünun gibi kurumların gelişimi değerlendirilir. Osmanlı topraklarında modern iletişim ağlarının (telgraf, demiryolu) yaygınlaştırılması anlatılır. II. Abdülhamid'in İslam dünyasına yönelik politikası olan Panislamizm ayrıntılı biçimde incelenir. Halifelik kurumunun siyasi amaçlarla kullanımı tartışılır. Osmanlı dış politikasında denge stratejisi ve büyük devletler arası ilişkiler analiz edilir. Osmanlı-Rus Savaşı (1877-78) ve sonuçları üzerinde durulur. Berlin Antlaşması ve sonrasındaki toprak kayıpları değerlendirilir. Ermeni meselesi ve II. Abdülhamid'in bu meseleye yaklaşımı ele alınır. 1890'larda yaşanan isyanlar ve Abdülhamid'in bu krizlere verdiği tepkiler incelenir. Arap vilayetlerinde yürütülen idari ve dini politikalar tartışılır. Eğitimle birlikte sağlık ve bayındırlık alanında yapılan yatırımlar örnekleriyle açıklanır. II. Abdülhamid döneminde bilimsel ve teknolojik gelişmeler verilen destek incelenir. Dönemin Osmanlı aydınları ile padişah arasındaki ilişkiler ele alınır. Jön Türk hareketinin oluşumu ve II. Abdülhamid'e karşı muhalefetin yükselişi anlatılır. Yurt dışındaki muhalif yayınlar ve Genç Osmanlılar'ın etkisi değerlendirilir. 1905 Ermeni suikast girişimi ve sonuçları tartışılır. II. Meşrutiyet'in ilanına giden süreç ve iç baskılar analiz edilir. 1908 devrimine II. Abdülhamid'in yetkilerinin sınırlandırılması anlatılır. 31 Mart Vakası ve bu olayın siyasal sonuçları incelenir. II. Abdülhamid'in tahttan indirilme süreci ve Selanik'e sürgünü detaylandırılır. Ders, II. Abdülhamid döneminin Osmanlı'nın modernleşme süreci içindeki yeriy ve tarihsel mirasıyla sona erer.					

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR6031	Tanzimat Dönemi		3 + 0	7,5	S

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR6032	Tarih Yazımında Biyografi		3 + 0	7,5	S
Bu ders, tarih yazımında biyografi türünün önemini ve işlevini inceler. Tarihsel biyografinin temel kavamları ve tarihsel bağlamı tanıtılır. Biyografinin tarih yazımındaki yeri ve farklı tarih disiplinleriyle ilişkisi ele alınır. Tarih yazımında birey merkezli anlatımın avantajları ve sınırlılıkları tartışılır. Biyografi türünün farklı biçimleri ve tarih boyunca gelişimi açıklanır. Tarihsel şahsiyet seçiminin kriterleri ve biyografi yazımındaki etik sorunlar üzerinde durulur. Kaynak çeşitliliği ve kaynak eleştirisi yöntemleri detaylandırılır. Birincil ve ikincil biyografik kaynakların tanımları ve kullanımları incelenir. Arşiv belgeleri, mektuplar, günlükler ve anıların biyografi yazımındaki rolü ele alınır. Tarihsel biyografi ile diğer biyografî türleri arasındaki farklar analiz edilir. Biyografik metinlerde anlatıcı ve bakış açısının önemi vurgulanır. Biyografi yazımında nesnellik ve tarafsızlık sorunları tartışılır. Tarihsel bağlamın biyografik anlatıdaki yeri ve önemi açıklanır. Kişisel hayat ile tarihsel olaylar arasındaki ilişki değerlendirilir. Biyografi yazımında kronoloji ve tematik anlatım teknikleri öğretilir. Biyografi örnekleri üzerinde eleştirel analiz yapılır. Osmanlı, Avrupa ve diğer uygarlıklardan biyografi örnekleri karşılaştırılır. Tarihsel biyografide anlatım dili ve stiline dikkat edilir. Biyografi yazımında psikolojik, sosyolojik ve kültürel analiz yöntemleri tanıtılır. Tarihsel şahsiyetlerin toplum içindeki rolleri ve etkileri değerlendirilir. Biyografi ve otobiyografi arasındaki farklar açıklanır. Tarih yazımında biyografi türünün okuyucu üzerindeki etkileri değerlendirilir. Tarihsel biyografide anekdotların kullanımı ve işlevi açıklanır. Biyografi yazımında anlatı bütünlüğü ve tutarlılık teknikleri öğretilir. Tarihsel şahsiyetlerin çok boyutlu portrelerinin çizilmesi üzerinde durulur. Tarihsel olaylarla bireylerin karşılıklı etkileşimi analiz edilir. Tarih yazımında biyografi türünün politik ve ideolojik kullanımları tartışılır. Tarihsel biyografide kronik ve monografik yaklaşımlar karşılaştırılır. Biyografi yazımında zaman ve mekân kavramlarının önemi açıklanır. Tarih yazımında biyografi ile anlatı ve belgesel türleri arasındaki etkileşim incelenir. Biyografi türünün tarih öğretimindeki yeri ve katkılar değerlendirilir. Tarih yazımında büyük şahsiyetler ile sıradan insanların biyografilerinin karşılaştırılması yapılır. Tarihsel biyografi yazımında kullanılan çeşitli kaynakların doğruluk ve güvenilirlik sorunları ele alınır. Biyografi yazımında anlatıcının perspektifinin metin üzerindeki etkisi tartışılır. Tarihsel biyografide dramatisasyonun sınırları ve olanakları değerlendirilir. Biyografi yazımında kullanılan dilin ve anlatım biçiminin okuyucu üzerindeki etkileri analiz edilir. Tarihsel şahsiyetlerin biyografik anlatılardaki sembolik anlamları tartışılır. Biyografi yazımında tarihsel eleştiri ve kuramsal yaklaşımlar öğretilir. Tarihsel biyografinin günümüz akademik tarih yazımındaki yeri değerlendirilir. Biyografi türünün tarih yazımındaki gelecek perspektifleri ve dijital çağdaki dönüşümü incelenir. Ders boyunca öğrenciler, tarih yazımında biyografinin hem teorik hem de pratik yönlerini öğrenir ve uygulama yapar.					

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR6033	Tarihi Coğrafya		3 + 0	7,5	S

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR6034	Türk Anayasa Hareketleri		3 + 0	7,5	S

Kodu	Ders Adı	Yarıyl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR6035	Türkiye Cumhuriyeti Basın Tarihi		3 + 0	7,5	S

Kodu	Ders Adı	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR6036	Türkiye Cumhuriyeti Siyasi Partileri		3 + 0	7,5	S
Türk siyasetinde partilerin doğuşu, İkinci Meşrutiyet'le olmuştur. Bu dönemde İttihat ve Terakki Fırkası, Hüriyet ve İtilaf Fırkası, Ahrar Fırkası gibi birçok parti, siyasette aktif rol oynamıştır. Dolayısıyla Türkiye Cumhuriyeti, partili siyaset konusunda Osmanlı döneminde edindiği deneyimlerden istifade etmiştir. Milli Mücadele döneminde siyasette Birinci ve İkinci Gruplar yerini almış, Cumhuriyet'in ilanından önce Türkiye Komünist Fırkası, Kadınlar Halk Fırkası ve Halk Fırkası kurulmuştur. Ancak tüm bunların içinde devamlılığı sağlanan Cumhuriyet Halk Fırkası olmuştur. Atatürk Döneminde kurulan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası ve Serbest Cumhuriyet Fırkası uzun ömürlü olmamıştır. Bunlardan ayrı aynı dönemde Ahali Cumhuriyet Fırkası, Türk Cumhuriyet Amele ve Çiftçi Partisi, Laik Cumhuriyetçi Çiftçi ve İşçi Fırkası gibi partilerin varlığı da bilinmektedir. İnönü Döneminin başlarında kurulan Müstakil Grup ile muhalif parti eksikliği giderilmek istenmişse de başarılı olunmamıştır. 1945'te Mili Kalkınma Partisi'nin kurulması, Türk Siyasetinin çok partili olmasına yol açmıştır. 1946'da kurulan Demokrat Parti ise siyasetin canlanmasını sağlamıştır. Bu süreçte kurulan daha birçok parti vardır. Demokrat Parti, 1950'de iktidara gelmiş ve 1960'a kadar iktidarnı korumuştur. 1950'lerde de çok sayıda parti kurulmuşsa da bunlardan öne çıkan Millet Partisi'dir. Bu parti, kapatıldıktan sonra Cumhuriyetçi Millet Partisi olarak yeniden kurulmuştur. 1952'de kurulan Türkiye Köylü Partisi ise 1958'de Cumhuriyetçi Millet Partisi ile birleşmiştir. Partinin adı Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi olmuştur. 1955'te kurulan Hüriyet Partisi de öne çıkan partilerdendir ve 1958'de Cumhuriyet Halk Partisi ile birleşmiştir. 1960 Darbesinin ardından Demokrat Parti kapatılmıştır. 1961'de kurulan Adalet Partisi ve Yeni Türkiye Partisi öne çıkan partiler arasında yer almıştır. Bu yıl içinde toplam 21 parti kurulmuştur. Ancak siyaseti sırtlanan partiler CHP, AP, YTP ve CKMP olmuştur. 1961-1980 arasındaki süreçte ise CHP ile AP daha öne çıkarken ayrıca CKMP, Milliyeçi Hareket Partisi, Milli Nizam Partisi, Milli Selamet Partisi, Cumhuriyetçi Güven Partisi, Demokratik Parti ve Türkiye İşçi Partisi de önemini korumuştur. 12 Eylül Darbesi ile partilerin kapatılması, siyasi yaşantıyı sarsmışsa da bu durum 1983'te sona ermiştir. Siyasi yaşağın kalkmasıyla beraber bu dönemde Anavatan Partisi, Doğru Yol Partisi, Refah Partisi, Sosyal Demokrat Halkçı Parti, Demokratik Sol Parti, Milliyetçi Çalışma Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi gibi birçok parti kurulmuştur. 1980'li yıllarda öne çıkan bu partilerin bir kısmı 1990'lı yıllarda da önemini korumuştur. Özellikle ANAP, DYP, DSP daha aktifken isimleri değişen partiler de olmuştur. Bu doğrultuda Fazilet Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisi örnek gösterilebilir. Ayrıca 1990'larda CHP ve Büyük Birlik Partisi gibi partiler kurulmuştur. 2000'lerin ilk beş yılında 35 partinin kurulduğu Türkiye Cumhuriyeti'nde 2001'de kurulan Adalet ve Kalkınma Partisi, 2002 Genel Seçimleri ile iktidara gelmiştir. Halen iktidarda AKP olup bugün Türkiye'deki aktif siyasi parti sayısı 151'dir.					

Kodu	Ders Adı	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR6037	Türkiye Cumhuriyeti Tarihinin Kaynakları		3 + 0	7,5	S

Kodu	Ders Adı	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR6038	Yeniçağ Döneminde Osmanlılarda Ordu		3 + 0	7,5	S

Kodu	Ders Adı	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR6039	Yeniçağ Osmanlı Arşiv Vesikaları		3 + 0	7,5	S
Bu ders, Osmanlı arşiv vesikalarının tarihi ve arşivcilik açısından incelenmesini amaçlar. Osmanlı arşivlerinin genel yapısı ve organizasyonu üzerinde durulur. Yeniçağ Osmanlı arşivlerindeki başlıca belge türleri tanıtılır. Ferman, berat, nüfus defteri, tapu tahrir defteri gibi temel vesikalar örneklerle açıklanır. Arşiv vesikalarının üretim süreçleri ve tarihi bağlamları ele alınır. Osmanlıca arşiv metinlerinin dil ve yazım özellikleri incelenir. Belgelerde kullanılan tarih ve takvim sistemleri anlatılır. Arşiv belgelerinde sık karşılaşılan terimler ve kısaltmalar öğretilir. Vesikaların formatları ve yazım düzenleri hakkında bilgi verilir. Öğrencilere arşiv belgelerinin okunması ve çözümlemesi için temel yöntemler öğretilir. Farklı belge türlerinin özellikleri ve işlevleri karşılaştırılır. Resmi yazışma ve belge düzenleme teknikleri ele alınır. Arşiv vesikalarında kullanılan unvanlar ve makamlar tanıtılır. Tapu ve tahrir defterlerinin yapısı ve içerikleri incelenir. Nüfus kayıtlarının Osmanlı demografik yapısını anlamadaki önemi vurgulanır. Ekonomik ve sosyal tarih araştırmalarında arşiv vesikalarının kullanımı gösterilir. Öğrenciler arşiv belgelerinden örnek çözümlemeler yapar. Osmanlıca metinlerdeki dilbilgisel yapılar ve kalıplar ele alınır. Belgelerin tarihsel bağlamının anlaşılması için arka plan bilgileri verilir. Arşiv vesikalarının tarih yazımındaki rolü tartışılır. Belgelerde yer alan coğrafi isimler ve idari birimler incelenir. Arşivlerdeki belge tasnif ve sınıflandırma sistemleri anlatılır. Osmanlı arşiv kurumlarının işleyişi ve tarihçesi üzerinde durulur. Arşiv vesikalarının modern tarih araştırmalarındaki önemi vurgulanır. Belgelerin dijitalleştirilmesi ve erişim yöntemleri tanıtılır. Arşiv vesikaları kullanılarak yapılmış örnek tarih araştırmaları incelenir. Osmanlı arşiv belgelerinin eleştirel değerlendirme yöntemleri öğretilir. Ferman ve beratların metin çözümlemeleri yapılır. Tapu tahrir defterlerinden bölgesel ekonomik yapının analizi gerçekleştirilir. Nüfus defterlerinin sosyo-demografik yapının tespiti için kullanımı tartışılır. Öğrencilerden belirli bir arşiv vesikasını seçip çeviri ve analiz yapmaları istenir. Belgelerde kullanılan tarih düşürme yöntemleri detaylandırılır. Osmanlı belgelerinde kullanılan resmi ve özel dil arasındaki farklar açıklanır. Öğrencilere arşiv okuma pratikleri yaptırılır. Arşiv belgelerinden alınan verilerin tarihsel analizde nasıl kullanıldığı gösterilir. Belgelerdeki imzalar, mühürler ve onay işaretleri incelenir. Osmanlı arşiv vesikalarının güvenilirlik ve tarafsızlık açısından değerlendirilmesi yapılır. Belgelerin fiziksel özellikleri ve korunma şartları anlatılır. Arşiv vesikalarının modern arşivcilik ilkeleri çerçevesinde değerlendirilmesi yapılır. Osmanlı arşivlerindeki belgelerin Avrupa ve dünya arşivleriyle karşılaştırılması yapılır. Belgelerin tarihsel ve kültürel bağlamda yorumlanması yöntemleri öğretilir. Osmanlı arşiv vesikalarının dil özelliklerinin modern Türkçeye aktarılması çalışmaları tanıtılır. Öğrenciler arşiv vesikalarından hareketle araştırma tasarımları hazırlar. Osmanlı belgelerinde yer alan sosyal yapı ve günlük yaşam bilgilerinin çözümlemesi yapılır. Arşiv belgelerinden tarihî olayların yeniden yorumlanması tartışılır. Dijital arşiv kaynaklarının kullanımı ve erişim teknikleri anlatılır. Osmanlı arşiv vesikalarının disiplinlerarası kullanım alanları örneklerle gösterilir. Ders boyunca arşiv belgelerinin görsel ve yazılı materyalleri incelenir. Arşiv vesikalarının akademik çalışmalarda kaynak gösterme kuralları açıklanır. Ders sonunda öğrenciler, Osmanlı Yeniçağ arşiv vesikalarını çözümlüyor tarihî araştırmalarda etkin şekilde kullanabilecek donanıma sahip olur.					

Kodu	Ders Adı	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR6040	Yeniçağ Osmanlı Diploması Tarihi		3 + 0	7,5	S

Kodu	Ders Adı	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR6900	Seminer		3 + 0	7,5	S

Kodu	Ders Adı	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR7000	Uzmanlık Alan		6 + 0	10,0	Z

Kodu	Ders Adı	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR8000	Tez Çalışması		0 + 1	20,0	Z

Kodu	Ders Adı	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR8100	Yeterlik Yazılı		0 + 0	15,0	Z

Kodu	Ders Adı	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
TAR8200	Yeterlik Sözlü		0 + 0	15,0	Z

